

V. РЕЦЕНЗІЇ

Кузнєцова Наталія Семенівна,

доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України

Погорецький Микола Анатолійович,

доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України

Інноваційна парадигма соціально-правового розвитку України в контексті світових тенденцій: наукові студії

Відгук на науковий журнал «Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs» («Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ»)

Сучасні виклики й загрози, зумовлені комплексом соціально-економічних, політичних та інших чинників, пов'язаних з умовами воєнного стану, актуалізують

потребу у створенні професійної платформи для аналізу й обговорення тенденцій у сфері захисту прав і свобод громадян, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань; висвітлення пріоритетних напрямів реформування юридичної освіти й науки, підготовки персоналу сектору безпеки України; популяризації результатів наукової та законотвірчої роботи з питань формування й реалізації державної політики.

Ідеться передусім про друковані медіа, а саме збірники наукових праць, що завдяки періодичності виходу у світ здатні своєчасно реагувати на всі тенденції та запити соціуму, знаходити оптимальні практичні рішення нагальних проблем на підставі теоретичних узагальнень.

Представники української наукової спільноти на сьогодні мають широкий вибір фахових видань, яких лише з юридичного напрямку налічується близько двохсот. Водночас з-поміж них науковою та практичною значущістю вирізняється науковий журнал «Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs» («Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ»), який виходить друком уже 28 років поспіль. Символіч-

но, що цьогоріч напередодні Дня науки вийшов ювілейний 130-й випуск журналу, що дає змогу говорити про нього як «видання з історією».

Після набуття Україною незалежності певний час академія орієнтувалася на випуск друком тематичних збірників наукових праць і матеріалів конференцій, а 1996 року за ініціативою на той час проректора з наукової роботи доктора юридичних наук, професора М.В. Костицького було офіційно започатковано періодичне видання «Науковий вісник Української академії внутрішніх справ». З появою цього журналу наукові працівники, викладачі, ад'юкти, здобувачі, а також автори кращих наукових праць і практики отримали можливість оперативно оприлюднювати результати творчої діяльності. Неоціненним є внесок у становлення та розвиток видання професорів з міжнародним визнанням А.Я. Дубинського, А.П. Закалюка, В.В. Копейчикова, М.В. Костицького, П.П. Михайленка, Ю.І. Римаренка, М.В. Салтєвського та інших учених, послідовники наукових шкіл яких готували наукові статті, що вирізнялися новизною, спонукали до жвавих дискусій та пошуку оптимальних підходів до розв'язання практичних проблем. Традиційно академія приділяла значну увагу розробленню проблем блоку наук кримінально-правового циклу з орієнтацією на прикладні дослідження.

За тривалий період існування журнал пройшов трансформацію від пересічного збірника наукових статей фахівців правничої сфери до сучасного англomовного друкованого медіа із загальнодержавною та зарубіжною сферою розповсюдження, що прагне до інтеграції здобутків науково-дослідної діяльності вітчизняних науковців у світовий інформаційний простір, пошуку інноваційних моделей розвитку сучасної юриспруденції. Нині це рецензований науковий журнал з відкритим доступом, який публікує оригінальні дослідження та оглядові матеріали з різних аспектів права та нор-

мативно-правових аспектів державного управління.

Автори мають змогу висвітлити широкий спектр проблем у галузі національного й міжнародного права, юриспруденції, правоохоронної діяльності, управління та функціонування державних інститутів. Мета журналу – сприяти поширенню результатів наукових досліджень, висвітлювати різні погляди науковців на наявні проблеми в галузі теорії права, правозастосування та державного адміністрування. Вагомою перевагою є відкрита політика, адже відкритість є особливістю сучасного розвиненого демократичного суспільства, у якому кожна особа має можливість отримувати необхідну інформацію з різноманітних джерел та ухвалювати на її основі власні рішення.

Високий рівень пропонованого контенту, серед іншого, є результатом постійного вдосконалення якісного складу редколегії, членами якої повсякчас були провідні науковці різних галузей права. На сьогодні головою редколегії є доктор юридичних наук, професор В.В. Черней, головним редактором – доктор юридичних наук, професор С.С. Чернявський. До співпраці залучено іноземних науковців юридичної галузі, серед яких представники Краківської академії імені Анджея Фрича Моджевського, Інституту правових досліджень Опольського університету (Республіка Польща); Потсдамського університету, Інституту повітряного права, космічного права та кіберправа юридичного факультету Кельнського університету (Федеративна Республіка Німеччина); Ризької вищої школи права (Латвійська Республіка) та ін. Гідною відповіддю на виклики сьогодення є модернізація наявних і пошук нових підходів до формування редакційної політики. Крім процедури незалежного «сліпого» рецензування, на постійній основі здійснюються експертна оцінка й технічна перевірка наукових статей щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Упро-

довж останніх двох років суттєво підвищено вимоги до змісту і структури статей, усі рукописи проходять ретельний аудит щодо використаної авторами джерельної бази, зокрема її відповідності рекомендаціям міжнародних баз цитування. Популяризації видання на міжнародному рівні сприяє залучення до авторського колективу іноземних учених. Науковці профільних іноземних закладів вищої освіти та фахівці-практики інших країн систематично публікують статті в науковому журналі НАВС.

Суттєвих змін зазнала й змістова складова пропонованих публікацій. У зв'язку з потребою в реагуванні особового складу академії як закладу вищої освіти зі специфічними умовами навчання на виклики, пов'язані з повномасштабним вторгненням РФ на територію України, відбулася зміна пріоритетів у тематиці підготовлених праць, зосередження науковців передусім на практичній складовій цільової підготовки поліцейських до дій в умовах воєнного стану. Зокрема, фахівці академії впродовж 2022–2024 років підготували низку статей з питань порушення законів і звичаїв війни, діяльності органів сектору безпеки й оборони з протидії збройній агресії, розслідування воєнних злочинів, деокупації тимчасово окупованої території тощо.

Посиленню практичної спрямованості змісту випусків вісника сприяє те, що до складу авторських колективів активно долучаються практичні працівники системи МВС, суддівського корпусу та інших інституцій державної влади. Крім того, фахівці-практики на постійній основі долучаються до рецензування наукових статей.

Пріоритетним напрямом роботи редакцій журналів є інтеграція надбань юридичної теорії та практики у світовий науковий та інформаційний простір, зокрема входження в наукометричні бази Scopus та/або Web of Science. Включення фахових видань академії до категорії «А» сприятиме підвищенню рейтинго-

вих показників науковців і вишу загалом, визнанню їх здобутків широким колом закордонних колег. З цією метою триває робота щодо популяризації зазначених друкованих медіа у вітчизняній та міжнародній науковій спільноті. Зокрема, журнал нині індексується в базах даних, у яких широко представлені результати європейських досліджень із соціальних і гуманітарних наук, а саме: ERIH PLUS, Index Copernicus International; Academic Resource Index ResearchBib; Polska Bibliografia Naukowa; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Google Scholar; Social Communications Research Center; The Vernadsky National Library of Ukraine та ін.

Отже, «Науковий вісник НАВС» є прикладом гідного наслідування традицій Національної академії внутрішніх справ як закладу вищої освіти зі сторічною історією, що сприяє успішному впровадженню в правоохоронну практику вже апробованих війною прикладних розробок у галузі спеціальної та криміналістичної техніки, розслідування воєнних злочинів, судової експертології, кримінальної аналітики, кібербезпеки, вибухотехніки, психологічної реабілітації тощо.

Тож бажаємо авторському колективу та редколегії успіхів у розвитку та популяризації фундаментальних досліджень з актуальних проблем безпекової сфери, державотворення, захисту конституційних прав і свобод людини, поліцейстики, антикорупційного менеджменту, гендерної компетентності, що вкрай важливо для подальшої розбудови України як правової держави, її упевненого поступу до європейського та євроатлантичного співтовариств.